

عنوان مقاله:

دولت زیست بوم گرا: شرایط نظری و عملی مواجهه با بحران آب در ایران (نقدی بر پارادایم سوداگری استعماری) نیما شجاعی باغینی*

محل انتشار:

فصلنامه علوم اجتماعی، دوره 24، شماره 77 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 58

نویسنده:

نیما شجاعی باغینی - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

بحران آب در ایران آنقدر شدید است که می توان حیات اجتماعی ایرانیان را مسخر طبیعت زخم خورده ی کنونی لحاظ کرد. در این میان، به نظر می رسد دولت به معنی دقیق کلمه نقش مهمی برای معکوس کردن این شرایط دارد. ولی، آیا دولت کنونی ایران چه در نظر و چه در عمل از این قابلیت برخوردار است برای پاسخ به این پرسش در این مقاله نشان خواهیم داد که اول، حل بحران آب در ایران نیازمند استراتژی ای اجتماعی، و نه صرفا اقتصادی است. دوم، به صورت تاریخی پارادایم سوداگری استعماری از یک سو بر سیاست های دولت و از سوی دیگر بر حیات اجتماعی ایرانیان احاطه پیدا کرده است که به طور مشخص منجر به غلبه ی مکانیسم های نظام بازار در ساختار سیاسی، و پیامدهایش در ساختارهای اقتصادی و فرهنگی شده است، که این وضعیت نتیجه اش تشدید بحران آب در سال های کنونی در ایران بوده است. سوم، اگر دولت به معنی دقیق کلمه یک دولت زیست بوم گرا باشد چه در نظر و چه در عمل قادر خواهد بود موتور محرکه ای برای دگرگونی در نهادهای تشدیدکننده ی بحران آب در ایران باشد. در این مقاله با مطالعه ی تاریخی و اسنادی، جهت بررسی وضعیت موجود، تلاش می کنم نشان دهم عوامل اصلی تشدید بحران آب در ایران چه بوده اند و برای برون رفت از وضع کنونی چه بدیلی را می توان ترسیم کرد. نتیجه ی پژوهش این است که در ایران از نظر تاریخی، هراس از دولت استبدادی منجر به سیطره ی پارادایم سوداگری استعماری شده است؛ و پیامد آن مقبولیت و روی آوری به مکانیسم های نظام بازار (خصوصی سازی و رقابت) در عرصه ی سیاسی و به تبع آن در عرصه های اقتصادی و فرهنگی بوده است. این ها تشدیدکننده ی بحران آب بوده اند و راه حل هم دگرگونی آن پارادایم، از طریق بسط نهادهای ذیل دولت زیست بوم گرا است.

کلمات کلیدی:

دولت زیست بوم گرا، پارادایم سواگری استعماری، نظام بازار، خصوصی سازی، رقابت، استبداد، بحران آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/887787>

